

Sak

Landretning om ettergraving av 'rånesteins-
fragment på Klekken vedde g.nr/bv.nr. 102/5
Ringerike kommune. BUSKERUD.

Dok.nr.

Dato

Dokumentets art

Merknader

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Klekken nedre av Klekken	
G.nr./br.nr. 102/5	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud
Sogn Haug	Præstegjeld Norderhov
Eier/bruker, adr. Christoffer Ellingsen, Klekken, 3500 Hønefoss. telf. 067/32127.	
Gjelder: Ettergravning av funnstedet for rune- stensfragment. Innkost nr.:82/57	
Flyfoto F 67 481 J 14	Kartref. ØK:Klekken, CK 051-5-4 UTM: 32 VNM 709 732
Innber./rapport/reg. ved: Harald Jacobsen	Dato 16.06.1982

Den 14.05. mottok førstekonservator A.E. Christensen en telefon fra Ringerikes Blad med opplysninger om funn av en runestein på Klekken nedre i Haugsbygda.

Undertegnede og stud.mag.art. Sæbjørg Walaker Nordeide foretok samme dag en befaringsreise av funnstedet, og den 15.06. en mindre ettergravning. Funnstedet ble påvist av grunneieren, og senere av finneren Jesper Sætrang, Nordre Sætrang, 3500 Hønefoss.

Funnstedet ligger i åkeren like vest for driftsbygningen på gården. Gårdstunet ligger på et lite høydedrag som ender i en skråning mot vest. Den østre delen av åkeren er en fortsettelse av denne skråningen og ender i et søkk, åkeren stiger så slakt mot vest.

I dette søkket i åkeren har det vært forholdsvis fuktig og det ble gravd opp en dreningsgrøft orientert nord-syd. Det var i forbindelse med denne gravningen funnet ble gjort (se skisse).

Gårds/bruksnavn Klekken nedre av Klekken	
G.nr./br.nr. 102/5	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

s.2

Funnstedet lå i den sørlige delen av grøfta på ca. 0,5 m dyp. Matjordlaget som er oppblandet med forvittringsmateriale var her opptil 0,80 m tykt. Under dette laget kom det steril gul morene. I det området funnet ble gjort var det endel stein under pløyelaget. På et flyfoto tatt like etter 1945 stikker det ut en udyrket tunge i det området funnet ble gjort.

Ettergravningen på stedet ble påbegynt den 14.06. ved å åpne et 3x3 m stort område på østsiden av grøfta ved funnstedet. Dette området ble gravd for hånd. I pløyelaget og resten av matjordlaget ble det funnet en del ubrente dyrebein, jernfragmenter, glasskår, steintøy etc. Alt i alt ga dette området klart inntrykk av å ha vært et fyllingsområde fra nyere tid. Det ble også funnet noen få stykker av rødlig sandstein i området, men disse var alle av en annen form en runesteinsfragmentet.

Den 15.06. ble gravningen fortsatt men nå med gravemaskin, og et ca. 60 m² stort område rundt funnstedet ble gjennomgravd ned til steril undergrunn (se skisse). Alle steiner som kom fram ved denne gravningen ble skrappt fri for jord og undersøkt. Det ble ikke gjort funn av runer på noen av disse.

Runesteinen er 48,5 cm lang, bredden er 15,5 cm og tykkelsen 10,5 cm. Bergarten er finkornet rød-brun ringeriks-sandstein, som ikke finnes naturlig på stedet. Steinen er brukket av i begge ender, den ene bruddflaten er nesten helt

Gårds/bruksnavn Klekken nedre av Klekken	
G.nr./br.nr. 102/5	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

s.3.

rett, mens den andre er mer uregelmessig og skrår i ca. 45°. Overflaten er stort sett jevn og lite forvitret. Det er runer på den ene breidsiden og den ene smalsiden. På breidsiden er det runer i to rekker, mens det på smalsiden er én rekke. På smalsiden er innskriften avbrudt i begge ender, men innskriften på breidsiden begynner ett stykke inne på steinen og er bare avbrudt i en ende.

På breidsiden som ikke har innskrift er det 16 cm fra den ujevne bruddflaten en rund grop i steinen med en diameter på 5 cm og en dybde på ca. 2 cm. På denne siden er det også endel rette streker skåret inn i steinen.

På alle sider av steinen finnes det en del mindre merker etter kontakt med gravemaskinen, men ingen av disse har skadet runene.

Runestensfragmentet har innkomstnr. 82/57.

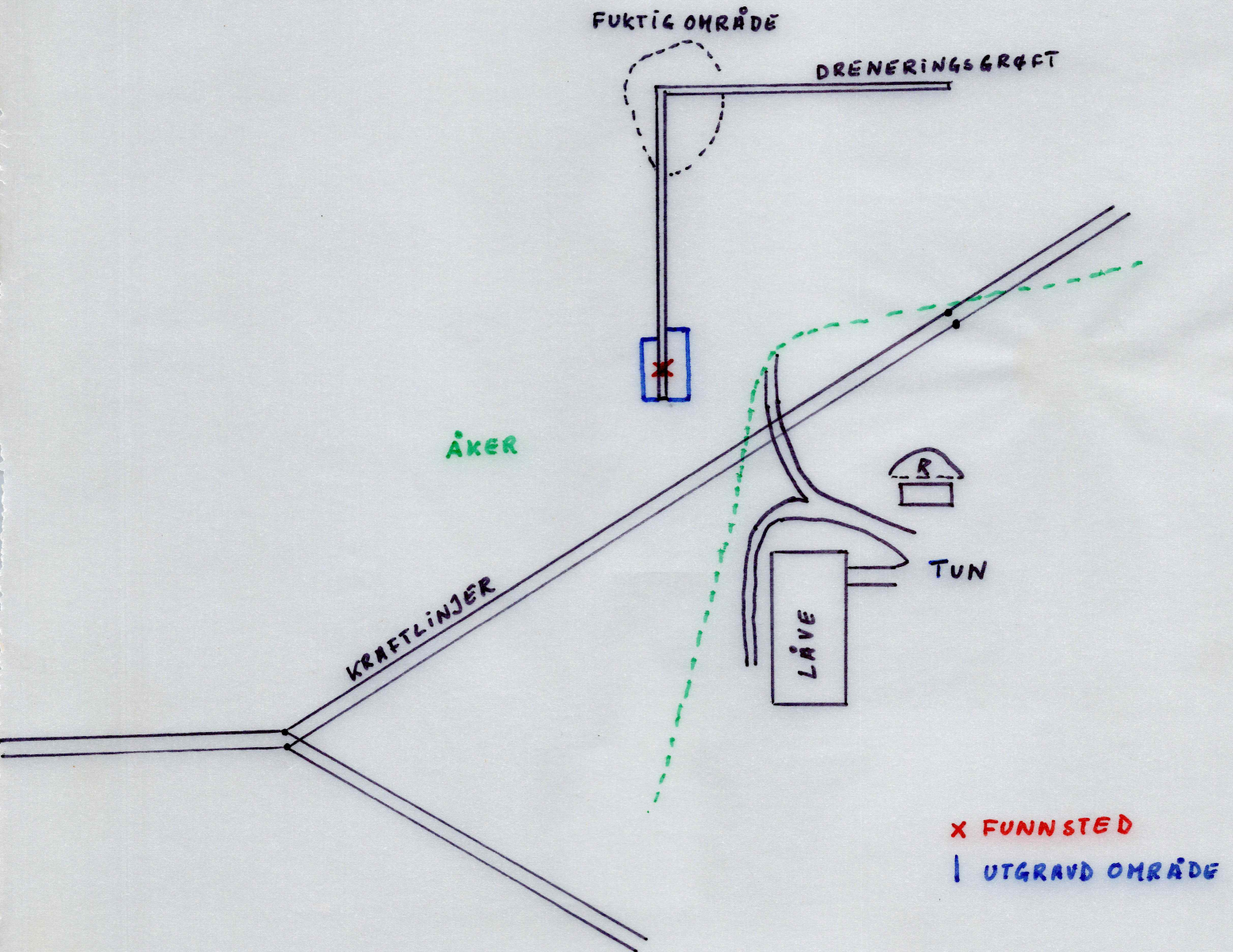
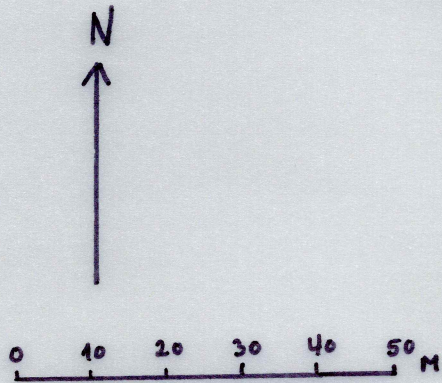
Sammenfatning: Runesteinsfragmentet som ble funnet ved dreneringsarbeide på jordet vest for Klekken nedre lå i et område som før det ble dyrket opp som åker har vært fyllområde, det ble ikke gjort funn som tyder på at steinen opprinnelig har stått på dette stedet. Oppe ved gården ca. 50 m øst for funnstedet ligger det rester av en gravhaug. Ved siden av denne har det ligget en gravhaug som nå er fjernet. (Se vedlagt registeringsrapport).

Steinen er av førstekonservator A. Liestøl, datert til 11-1200 tallet og tolket som en minnestein.

Oslo, 16.06.82

Harald Jacobsen
Harald Jacobsen

Skisse av funnsted for runesteinsfragment
på Klekken nedre gnr./brnr. 102/5,
Ringerike kommune, Buskerud.
U.O. innkomstnr. 82/57

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2 - OSLO 1

ØK-registrering
1966

Gårds/bruks- navn	KLEKKEN
Gårdsnr./Bruksnr.	102/5
Kommune	RINGERIKE
Fylke	BUSKERUD
Sogn	Haug
Prestegjeld	Norderhov
Eier/Bruker Adr.	Kristian Næs 3462 Klekken

GRAVHAUG OG FJERNET HAUG

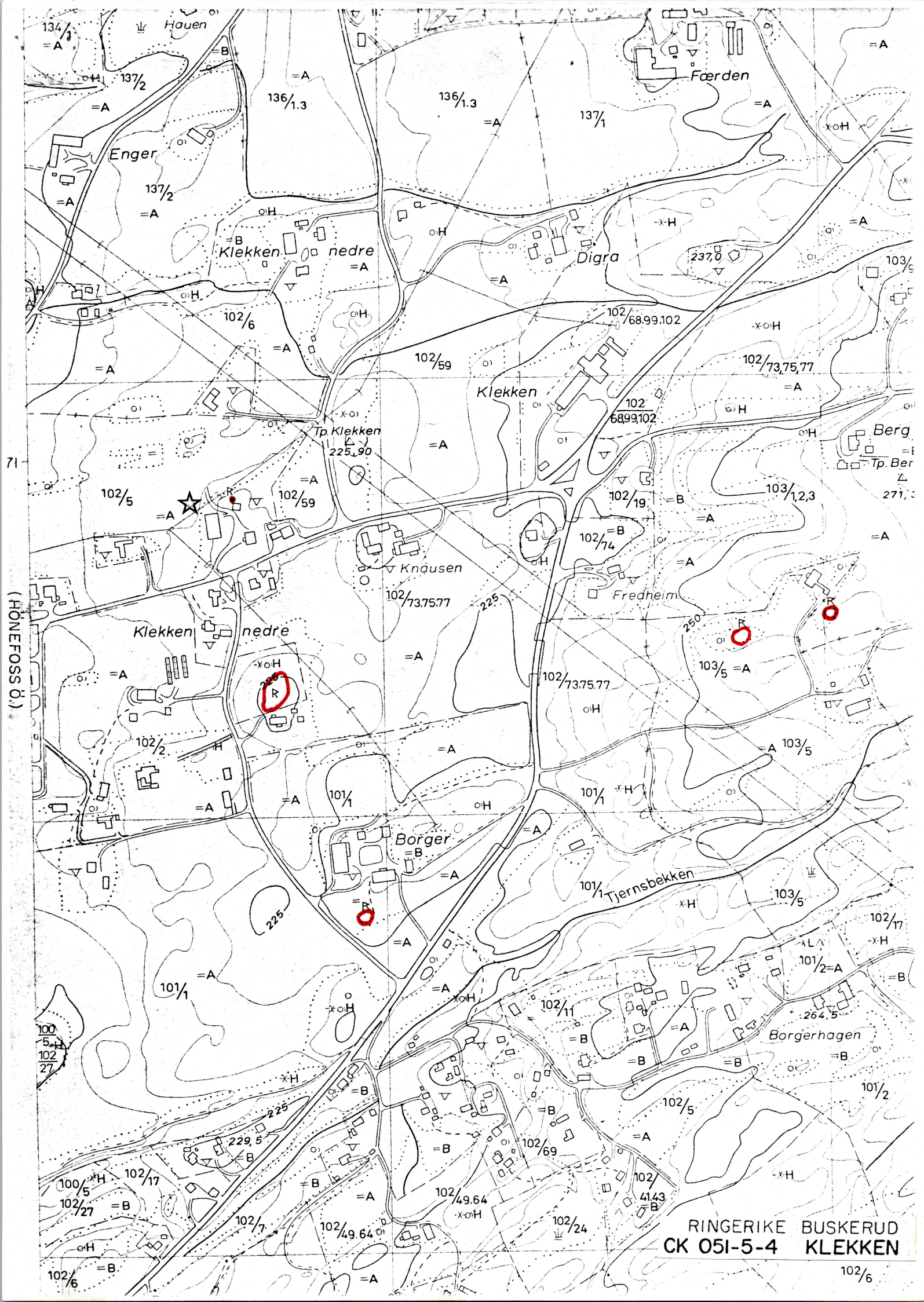
Reg. v/H. Korshavn, 28.05.1966

Kontroll v/E. Skjelsvik, 15.06.1966

Nr. R5. Flyfoto F67 481 J14, (F65 316 604)

ØK: KLEKKEN CK
051-5-4

- Terrengets art. Ø-V-gående belte av dyrket mark hellende mot V. Vidt utsyn over ~~ei~~^{ei}kervidder i N, Ø og V. I NØ sees Klekken Turisthotell, i VSV Sætrang og i NV Norefjell.
- Utsikt.
- Orientering. 14 m NØ for det NØ-hjørnet av låven, ca. 75 m NNV for veien Hønefoss - Jevnaker.
- Beskrivelse. 1: Forholdsvis klart markert og mot V særlig tydelig markert rundhaug, blandet med rundkamp. Hele midten og S-delen utgravet til bunns. Ellers står bare periferien igjen, mest i N, litt i NØ.
D ca. 25 m, h 1,5-2 m.
Kloss inntil i Ø, der stbburet nå står, har det tidligere ligget en mindre haug.
- Litteratur. U.O. top.ark.: J. Vibe 1893 og Brev av 10.09.1928 fra R.K. Brynhildsen, Oslo.

RINGERIKE BUSKERUD
CK 051-5-4 KLEKKEN

(HÖNEFOSS Ø.)

71

102/6

FOTOLISTE.

Film nr.: L 2834 Filmtype: Agfapan 400 Kamera: Minolta AL-F

Neg. nr.	Motiv	Retning	Dato
3	Jesper Sætrang peker ut funnstedet.	SV	16.06.82.
4	Som neg. nr. 3. Funnstedet avmerket med et kryss.	S	16.06.82.
7	Området rundt funnstedet ettergraves med maskin.	S	16.06.82
9	Som neg. nr. 7.	N	16.06.82.
11	Funnstedet fotografert fra gravhaugen.	Ø	16.06.82.
13	Området øst for funnstedet under utgravning.	SSØ	16.06.82.
15	Området vest for funnstedet under utgravning.	ØNØ	16.06.82.
17	Klekken nedre med funnstedet i forgrunnen.	NNV	16.06.82.
19	Som neg. nr. 17.	V	16.06.82.
21	Funnstedet med Klekken nedre i bakgrunnen. Gravhaugen ligger i treklynger tilvenstre for husene. Funnstedet avmerket med en pil.	VSV	16.06.82

L 2834. KLEKKEN NEDRE G. NR. 102/5.
RINGERIKE K. BUSKERUD.
FUNNSTED FOR RUNESTEINS-
FRAGMENT.

UNIVERSITETET I OSLO

OLDSAKSAMLINGEN
VIKINGSKIPSHUSET
FREDERIKS GATE 2, OSLO 1
TELEFON (02) 41 63 00

UNIVERSITY MUSEUM OF
NATIONAL ANTIQUITIES
VIKING SHIP MUSEUM
FREDERIKS GATE 2, OSLO 1

EKSPEDISJONSTID FRA
KL. 12.00 TIL 15.45 (15.00)

Jesper Sætrang,
Nordre Sætrang,
3500 Hønefoss

OSLO, 23.06.82

VÅR REF.:

DERES REF.:

Takk for sist! Runesteinen er nå blitt fotografert, og jeg sender deg et bilde av den. Tolkingen står nå for tur, men som du kanskje så i Aftenposten for noen dager siden, så er førstekonservator Aslak Liestøl kommet langt med tolkingen allerede. Du skal få en nærmere redegjørelse om tolkingen når denne delen av arbeidet er ferdig.

Jeg lovet deg å se etter hva som finnes av opplysninger om eien-
dommen din i arkivet her på museet, men jeg har ikke funnet noe.
Når det gjelder Eggemosteinen som du også var interessert i, har
jeg tatt en kopi av beskrivelsen av den.

De beste hilsner fra

Harald Jacobsen